

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L 1.750

Letna naročnina L 3.500

Letna inozemstvo L 4.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 35 (1217)

Gorica - četrtek, 7. septembra 1972 - Trst

Posamezna številka L 80

Evharistični kongres v Vidmu Tragična olimpiada

Videmska škofija in z njo vsa italijanska Cerkev se pripravljajo, da od 10. do 17. septembra obhaja veliko evharistično slavlje, kar je zmeraj vsak evharistični kongres. Vendar bo letošnji imel neke posebne značilnosti, ki je prav, da jih omenimo.

KAKO JE PRIŠLO DO KONGRESA V VIDMU

Italijanski verniki obhajajo svoje narodne evharistične kongrese že od leta 1891, ko je bil prvi tak kongres v Neaplju. Temu prvemu kongresu je sledilo še pet sličnih kongresov v raznih mestih Italije. Zadnji v Benetkah leta 1897. V tistih letih je italijanska Cerkev doživljala precej hude notranje spore zaradi modernističnih idej, ki so se vanjo vrvale, in pa zaradi zorenja državljanske zavesti med katoličani, ki so želeli biti politično prisotni in novi italijanski državi, niso pa smeli zaradi spora med Vatikanom in italijansko državo. Kajti papež ni dovolil, da bi katoličani politično nastopali, dokler se ne uredi »rimsko vprašanje«. Mladina je bila pri tem, kakor zmeraj, uporna in je želela svoje. Zato je Sv. sedež razpustil tedanje socialno in kulturno organizacijo italijanskih katoličanov, tako imenovano Opera dei Congressi, in prepovedal tudi nadaljnje obhajanje evharističnih kongresov, ki so bili do tedaj tesno povezani z Opera dei Congressi. Zato ni bilo več narodnih evharističnih kongresov v Italiji do leta 1920.

Po prvi svetovni vojni se je politično ozračje v Italiji močno spremenilo. Vatikan je začel gledati z drugačnimi očmi na politično delovanje katoličanov. Ustanovila se je stranka katoličanov Partito popolare in obnovili so se evharistični kongresi. Prvi v novi vrsti je bil kongres v Bergamu, čez tri leta v Genovi in tako naprej. Sledili so si v večjih ali manjših presledkih do danes. Tako je sedanj v Vidmu 18. v vrsti narodnih evharističnih kongresov v Italiji. Prejšnji je bil v Pisi leta 1965.

ZNAILNOSTI EVHARISTIČNEGA KONGRESA V VIDMU

Ko je šlo za novi kongres, je videmski nadškof prosil sv. očeta Janeza XXIII. leta 1961, naj bi bil ta v Vidmu. Odgovor je prišel leta 1964 in ga je dal Pavel VI., ki je pritrdil prošnji videmskega nadškofa. Toda med tem časom smo imeli koncil, ki je prinesel nove ideje. Zato so se v videmski škofiji vpraševali: Ali so evharistični kongresi še aktualni? Nekateri so bili mnenja, da ne več. Nadškof Zaffonato je ob tem tihem odporu napravil odločno gesto. Obrnil se je naravnost na duhovnike in vernike: Kongres bo vaš. Ga hočete ali ne? Napravili so posebno anketo med duhovniki in med verniki. Med laiki so na vsakih 500 vprašali enega. Odgovor je bil: Da, toda... Približno 83 % laikov je namreč odgovorilo, da želijo imeti evharistični kongres; med duhovniki je bilo število takih manjše, morda 80 %. Ko so rekli, da želijo imeti kongres, so izrekli svoje pridržke: Da, toda... Ta »toda« je pomenil, da mora biti kongres nekaj novega, da ne sme biti, kot je bilo v preteklosti, v glavnem le zunanje slovesnosti ali »trium-

falizem«, kot danes pravijo.

Odpor skupine laikov in duhovnikov zoper kongres in pa pridržki, ki so jih številni iznesli, so napotili organizatorje, da poiščejo kake nove prijeme pri obhajanju evharističnega kongresa. Lotili so se dela in najprej poiskali primerne osrednje misel. Našli so jo v pokoncilski potrebi Cerkve: Evharistija in krajevna skupnost. Kongres naj poglobi odnos med Evharistijo in krajevno cerkevno skupnostjo, ki je predvsem župnija. Misel so morali najprej obdelati teologi. To so napravili na raznih skupnih študijskih srečanjih in so marsikaj novega ugotovili. »O tem,« pravi škof Pizzoni, »smo imeli do pred dvema letoma komaj nekaj skromnih publikacij, sedaj ti študiji cvetejo.«

Potem je bilo potrebno zainteresirati župnije v škofiji. V teh naj postane evharistično življenje in čiščenje bolj zavestno in bolj intenzivno, čut bratstva naj bolj objema vsakega člana župnijske skupnosti, pospeši naj se sodelovanje in zanimanje vseh za probleme v župniji. Vsa ta obnova pa naj izhaja iz Evharistije, ki je zakrament, daritev in beseda. Zaradi tega so poskrbeli, da so v vsaki župniji imeli primerne evharistične slovesnosti. Tri najbolj značilne je oddajala tudi italijanska televizija in sicer iz župnije sv. Marka v Mereto di Tomba (18 km iz Vidma), iz župne cerkve v Palmarnovi in iz svetišča Madonna delle Grazie v Vidmu.

PROGRAM ZAKLJUČNEGA TEDNA

Kot značilnost prihodnjega kongresa v Vidmu velja poudariti, da so se slovesnosti začele pravzaprav v Ogleju v nedeljo 16. aprila, ko so se tam zbrali škofje iz dežel, ki so nekoč spadale pod oglejskega patriarha, in skupno somaševali. S tem so organizatorji izpričali, da se zavedajo pomena, ki ga ima videmska škofija in s tem tudi evharistični kongres, ki naj družijo ljudstva različna po jeziku in kulturi, a enaka v izpovedi iste vere. V to povezanost Cerkve, različne po jezikih in kulturi, a iste po veri, služi tudi skupno evharistično slavlje Slovencev v Italiji, ki se mu bodo gotovo v lepem številu pridružili tudi rojaki iz Slovenije in iz Koroške.

O teh novih prijemih pri obhajanju evharističnih kongresov priča tudi program zaključnega tedna od 10. do 17. septembra. Poleg celodnevne čiščenja sv. Evhari-

stije, ki bo vsak dan v krstilnici stolne cerkve v Vidmu, bodo posamezni dnevi posvečeni raznim specifičnim temam in skupinam:

Nedelja 10. Dnevna misel: Evharistija in krajevno občestvo. Poudarek bo na somaševanih mašah po raznih cerkvah. Poleg tega bo to dan tretjerednikov, ki bodo imeli svoj kongres.

Ponedeljek 11. Občestvo kot služba. Poudarek bo na redovniški službi. Zato bodo ta dan imeli redovniki in redovnice svoj kongres. Poleg tega bodo posvetili posebno pozornost bolnikom in bolniškemu osebju in sorodnikom duhovnikov.

Torek 12. Skupnost v družbi s trpežimi. Svoj kongres bo imelo združenje »I volontari della sofferenza« ali Prostovoljci za trpljenje in skupine p. Pija.

Sreda 13. Delo v skupnosti. Dan bo posvečen delavcem in posebej emigrantom, delavcem na tujem. Saj je znano, da je ravno iz Furlanije silno veliko delavcev zaposlenih daleč od domačih krajev.

Četrtek 14. Duhovništvo in družina. Poudarek bo na duhovniškem posvečenju in na sv. zakonu. Zvečer ob 18. uri bo posebna maša za družine. V zvezi z duhovništvom bo v Vidmu kongres mašnih strežnikov.

Petek 15. Skupnost v stalnem spreobrnjenju. Zvečer ob 18. uri bo na trgu 1. maja posebna spokorna liturgija, ki jo bo vodil kardinal Florit.

Ta dan bo posvečen tudi slovenski skupnosti, ki živi v videmski, goriški in tržaški škofiji. Spored objavljamo na drugem mestu.

Sobota 16. Pričevanje in ekumenizem ali krst in birma. V stolnici dopoldne in na trgu 1. maja zvečer bodo posebne ekumenske liturgije molitve za zedinjenje. Predsedoval bo kardinal Willebrandts. Ker bo ta dan v Vidmu tudi sv. oče Pavel VI., bo verjetno on sam predsedoval večerni pobožnosti.

Nedelja 17. Resnična bratska skupnost ali lomljenje kruha pri sv. daritvi. Po cerkvah bodo somaševane maše, popoldne ob 16. uri pa slovesen zaključek na trgu 1. maja s somaševano mašo, ki ji bo predsedoval kardinal Siri iz Genove.

Kot je videti iz programa bo odpadla tradicionalna procesija z Najsvetejšim. Dala se bo zato večja važnost sv. maši kot skupni evharistični daritvi posebno s somaševanimi mašami.

K. H.

Evharistični kongres v Vidmu

Vsi slovenski verniki iz vseh treh škofij, Trsta, Gorice in Vidma so vabljeni na

EVHARISTIČNO SLAVJE

ki bo za slovenske vernike v cerkvi »B.V. delle Grazie« v Vidmu v petek 15. septembra ob 16. uri.

V soboto pa bo v Vidmu ob 17. uri na trgu pred isto cerkvijo sv. oče Pavel VI. daroval sv. mašo. Slovenci se je bomo skupno udeležili pod znamenjem romarske zastave M. B.

Pridite v velikem številu!

Letošnje olimpijske igre, ki so se začele s tolikšnim bliščem in s tolikimi upi v Münchnu, so že dobile svoj prilastek »tragična olimpiada«. Vzrok temu so arabski teroristi. Zgodilo se je takole.

V torek ob zori se je skupina arabskih teroristov, članov zloglasne organizacije »Črni september«, prikradla v olimpijsko naselje. Tam je vdrla v stavbo št. 31, v kateri so bivali olimpijski tekmovalci iz Izraela in njih spremljevalci, skupno 27 oseb. V stanovanju se je vnel spopad, pri katerem so bili nekateri teroristi ranjeni, dva Izraelca ubita, nekaterim se je pa posrečilo zbežati. Zatem so se teroristi zabarikadirali v poslopju in pridržali izraelske športnike kot talce. Za njih izpustitev so postavili težke pogoje, med temi osvoboditev nad 200 arabskih gverilcev, ki jih imajo v Izraelu priprte. Ves dan v torek so trajala pogajanja med teroristi in nemško vlado, oziroma policijo. Zvečer proti deseti uri se je zdela, da so pogajanja uspela. S tremi helikopterji so se odpeljali izraelski športniki in teroristi na letališče Fürstenfeldbruck pri Münchnu. Tam je že čakal Boeing, ki naj bi jih odpeljal neznano kam. Toda, ko sta dva terorista stopila iz helikopterja, najbrž zato,

da bi pregledala letalo, so izbrani strelci začeli nanju streljati. Tedaj so ostali teroristi z bombami zažgali helikopter, s katerim so se pripeljali Izraelci, in začeli streljati vseprek z brzostrelkami. Policija je odgovorila. Pri tem so padli trije teroristi, eden se je ustrelil sam, da bi ga ne zajeli, peti je zbežal in so ga pozneje na begu ubili. Pri streljanju je bil ubit en nemški policist in pilot enega izmed helikopterjev. Vseh žrtev na letališču je tako bilo 18, in sicer 11 Izraelcev, 5 teroristov in dva Nemca.

V sredo dopoldne je bila žalna komemoracija za ubitimi športniki na olimpijskem stadionu, ki je bil nabito poln občinstva in športnikov. Olimpijski odbor je sklenil, da se po komemoraciji igre nadaljujejo po programu, samo da z enodnevno zamudo. Tako bi se olimpijske igre morale zaključiti v ponedeljek namesto v nedeljo. Kako bodo športniki tekmovali po tako veliki tragediji, je druga stvar.

Zalost in obsojanje zaradi tega terorističnega dejanja je vsestransko, samo nekateri arabske države so dejanje teroristov pohvalile. Sovražstvo in fanatizem sta res brez mej. Kam bomo na ta način prišli?

Na Koroškem hinavščina vrh hinavščine

V zadnji številki Katoliškega glasa je tega minimalnega zakona dunajske vlade. Miklavž Božič opozoril na razne oblike sodobne hinavščine in farizejstva. Danes ne moremo kaj, da bi ne pokazali še na eno tako farizejstvo, ki ga je prav te dni zagrešila dunajska zvezna vlada do koroških Slovencev. Dejstva so naslednja.

Avstrijska vlada se je v mirovni pogodbi iz leta 1954 obvezala, da bo ščitila narodne manjšine v mejah avstrijske republike. To določa znameniti 7. člen avstrijske mirovne pogodbe. Kako je dunajska vlada izvajala ta člen v preteklosti, je odveč, da bi tukaj naštevati. Saj gre za eno samo nepretrgano vrsto igranja in slepomnenja. Vendar so nekateri stavili veliko upanja na sedanjo socialistično vlado, ki jo vodi ministriški predsednik Kreisky. Ker imajo socialisti napisano na svojem banderu, da se borijo za pravice delovnega človeka in da so proti vsaki diskriminaciji, so prenekalet pričakovali, da se bo sedaj na Koroškem obrnilo na boljše za naše slovenske rojake.

Socialistična vlada na Dunaju, socialistična vlada v Celovcu, socialisti na oblasti v vseh pomembnejših občinah na Koroškem: to je bilo kot nalašč, da se rešijo vsi glavni problemi slovenske manjšine na Koroškem, ki se niso mogli rešiti prej, ko je vladala avstrijska ljudska stranka (Volkspartei) ali pa sta si oblast morali deliti socialistična in ljudska stranka. To rešje upanje je bilo veliko, posebno še, ker je dr. Kreisky dajal obljube prav na široko. Lani meseca oktobra je npr. izjavil dopisniku ljubljanskega Dela: »Znano je, da sem velik prijatelj manjšin v Avstriji; da sem mnenja, da smo dolžni manjšino obravnavati kolikor mogoče dobro, je tudi znano. Da obstajajo stvari, ki jih je treba uresničiti — zadnji sem, ki bi to zanikal. In ta vlada (namreč socialistična) jih bo uresničila.« No, in kako jih uresničuje?

BURKA Z DVOJEZICNIMI NAPISI

To leto je prišlo na tapet vprašanje dvojezičnih napisov na južnem Koroškem. Dunajska vlada je po dolgem obotavljanju in po številnih posvetovanjih sklenila, da namesti dvojezične napise v 205 vaseh na Koroškem, kjer biva vsaj 20 % Slovencev. Obe osrednji slovenski koroški organizaciji, tako Zveza slovenskih organizacij kot Narodni svet, sta sicer protestirali zoper to odločitev, češ da koroškim Slovincem daje premalo, vendar sta si mislili: Rajši nekaj kakor nič, in sta čakali na izvedbo

Dolgo sta čakali. Končno je pred dnevi prišlo do izvršnih odločb zakona. Tu se je pokazala hinavščina dunajske vlade v vsej goloti. Določili so, da se namestijo dvojezični napisi samo tam, kjer je obstajajo. Če takih napisov ni, se novi dvojezični ne postavijo. Dejstvo pa je, da razni, zlasti manjši kraji do sedaj niso imeli nemških krajevnih napisov. Zato jih tudi v bodoče ne bodo imeli, čeprav so številni taki kraji na seznamu tistih naselij, ki bi po zveznem zakonu morala imeti take napise. V zvezi s tem je značilno dejstvo, da so npr. v koroški občini Hodiše sklenili, da odstranijo nemške krajevne napise zato, da ne bo treba postaviti dvojezičnih. Za to so glasovali vsi občinski svetovalci, nacisti, ljudska stranka in socialisti. Proti je bil edini svetovalec slovenske manjšine. Taki primeri se utegnejo razširiti na vso Koroško in potem bo zvezni zakon postal brezpredmeten.

Dalje pravijo izvršna navodila, da se dvojezični topografski napisi postavijo samo za označitev strogo krajevnih kažipotov. Zaradi tega bodo ostali vsi drugi napisi le nemški, npr. na javnih poslopih. In končno so si izmislili še to, da bodo napisi krajev takšni, kot jih rabi ljudstvo ne kot jih zahteva slovenski pravopis; npr. Loga ves, kot pravijo v koroškem narečju, ne bo Loga vas, kot pravi slovenski pravopis. S tem hočejo potrditi, da koroški Slovenci niso del slovenskega naroda, temveč da so »Vindišarji«, ki govorijo svoj jezik.

Se kak drug ocvrek bi lahko izluščili iz navodil o izvajanju zveznega zakona o topografskih napisih na južnem Koroškem. Vendar nam že ti zadostujejo, da si lahko ustvarimo podobo, kako je dunajska vlada dala nekaj malega z eno roko, z drugo pa hoče še več vzeti. Zaradi tega sta obe osrednji organizaciji slovenskih Korošcev vložili skupno spomenico na zvezno vlado, ki v njej protestirata zopet tako zahrbtno izigranje zakona na škodo koroških Slovencev. Saj tako, kakor naj bi se zakon izvajal, bi prinesel samo novo zmedo in povzročil nove izbruhe nacionalističnih strasti na Koroškem, kot se že kaže.

NACIONALISTIČNA IGRA SE NADALJUJE

Iz vsega tega je razvidno, da tudi sedanja socialistična vlada ni voljna ali pa si ne upa reševati koroškega narodnega vprašanja (Nadaljevanje na 2. strani)

Vzhodni katoličani v Makedoniji

Proti koncu prejšnjega stoletja se je v Makedoniji, takrat pod turško oblastjo, razvil močno gibanje za zedinjenje. Cele vasi so skupno s svojimi duhovniki po kratkem postopku proglasile zedinjenje s katoliško Cerkvijo. S tem so se hoteli zavarovati proti nasilnemu grčiziranju, ki se je vršilo s pomočjo grške Cerkve, obnem pa so upali, da bodo tako tudi lažje iskali pomoč za narodno osvoboditev pri drugih evropskih narodih.

Podobno gibanje med Bolgari je bilo zares preveč politično, zato pa ni imelo trajnejših posledic. Prvega katoliškega vzhodnega nadškofa Josifa Sokolskega so kmalu po posvečenju (posvetil ga je v Rimu papež Pij IX.) Rusi z zvijačo odpeljali iz Carigrada, kjer je stoloval. Imeli so ga internirane v slavnem samostanu pri Kijevu, kjer je tudi umrl.

Središče gibanja za zedinjenje v Makedoniji je bil Kukoš v sedanji grški (Egejski) Makedoniji, severno od Soluna. A val navdušenja za zedinjenje je zajel tudi Vardarsko Makedonijo, posebej mesto Bitola (Bitolj), Prilep in kraje okrog Gevgelije. V Bitolju je bila že več kot polovica prebivalstva formalno zedinjena, a drugi so bili prijavljeni.

Zvijače, nasilja, propagandna, a največ nesrečni odpad zedinjenega škofa Mladenova (četudi samo za nekaj mesecev) je čez noč uničilo cvetoče delo.

Duhovno vodstvo makedonskih vzhodnih katoličanov so imeli v rokah francoski lazaristi, ki so v ta namen organizirali pri Solunu odlične šolske in karitativne centre.

Ko je v balkanski vojni propadel turški imperij, so Grki v svoji Makedoniji z ognjem in mečem uničili vse, kar je bilo katoliškega. Takrat so mnogi katoliški Makedonci iz Egejske Makedonije pobegnili v takratno Srbijo (ki se je razširila do Gevgelije) in v Bolgarijo.

Po prvi svetovni vojni so srbski šovinisti zopet z nasiljem uničevali vzhodno katoliško organizacijo in z orožništvom enostavno cele katoliške vasi proglasili za srbsko-pravoslavne. Le malo jih je vztrajalo. Tudi duhovnikov ni bilo. V začetku so ti vzhodni makedonski katoličani bili pod administracijo skopljanske škofije, pozneje so bili priključeni križevski. Duhovniki, ki jih je škofija tja poslala na pomoč (med njimi sta bila dva slovenska frančiškana brata Aljančič), so šovinisti pregnali. Večino cerkvenega in samostanskega premoženja s cerkvami vred so za-

plenili. Makedonske redovnice evharistinke so se obdržale z velikanskimi žrtvami samo v Gevgeliji.

Romane bi lahko napisali, kaj vse so morali pretrpeti ljudje v Makedoniji, ki so hoteli ostati zvesti Cerkvi in Bogu. Po nekaterih statistikah je bilo ob koncu prejšnjega stoletja v Makedoniji (Egejski in Vardarski) že 100.000 zedinjenih; sedaj jih je ostalo komaj nekaj tisoč, ki imajo pet župnij (Strumica, Radovo, Nova mala, Gevgelija, Bogdanci), od katerih nekatere komaj životarijo. Tako župnija v Gevgeliji nima ne cerkve ne pisarne ne stanovanja za duhovnika, ki gostuje v kapelici sester evharistin; in vendar je v turških časih bila tamkaj celo katoliška bolnišnica in šola. Eno teh zgradb je še sedaj uporabljajo.

Bilo je nekaj resnih poskusov, da se dušnopastirstvo nekoliko bolje organizira in verska vzgoja dvigne na višjo raven, a zunanje sile so te podvige vedno preprečile.

Problem je bil tudi v tem, da je škofija bila daleč od teh ljudi (Križevci-Zagreb), a problemi čisto specifični, različni kot v drugih grško-katoliških župnijah. Zato ni bilo primerne in potrebne intervencije od strani vodstva ter pomoči.

Sedaj je cerkvena oblast oddvojila makedonske katoličane vzhodnega obreda iz križevske škofije ter imenovala zanje skopsko-prizrenskega škofa dr. Joakima Herbuta (ki je po rojstvu vzhodnega obreda) kot apostolskega vizitatorja. Tako bodo tamkajšnji verniki imeli sedaj svojega poglavarja blizu ter se lahko nanj obračali v primeru potrebe, a škof bo lahko postal resnični oče in učitelj. Skopsko-prizrenski škof je biritualist (ima sedaj oba obreda: kot skopski škof latinskega, a od poprej in po mašniškem posvečenju vzhodnega). Vernikov v Makedoniji ni veliko, mogel bo pa skrbeti za oba obreda, ki se v isti republiki srečujeta s podobnimi problemi. Seveda ima skopski škof še velike težave, ker še vedno nima cerkve, ki je bila porušena ob potresu leta 1963. Za albanske župnije na Kosovu pa ima pomožnega škofa, ki začasno biva v Uroševcu, ker so cerkvene zgradbe v Prizrenu nacionalizirane, čeprav je tamkaj nahajala konkatedrala in je bilo to mesto sedež skopskih nadškofov od leta 1821 do 1934.

Največji problem je seveda domače duhovništvo. Sedanje število je premajhno in manjka jim tudi popolnejša izobrazba. Letos imajo enega novomašnika lazarista.

Pismo iz Bogdancev

Vodstvo ACM v Gorici, ki je preko Kat. glasa organiziralo posebno nabirko za popravila cerkve sv. Cirila in Metoda v Bogdancih v Makedoniji, je prejelo naslednje pismo:

Vsem prijateljem in dobrotnikom na Gorickem in Tržaškem se iskreno zahvaljujemo za moralno in materialno pomoč, ki ste nam jo izkazali pri popravilu naše župnijske cerkve.

Cerkev je bila zares nujna potrebna tega popravila. Strop je odpadal in grozil, da se sesuje, ker ga ni bilo več mogoče na noben način rešiti. Skozi močno poškodovano streho je deževalo. Podstrešno ogrodje je bilo že tako skvarjeno in trhlo, da je grozila resna nevarnost, da popusti ob prvem snegu, ki tudi tukaj zapade skoro vsako leto, četudi za kratek čas; s tem pa bi bila cerkev uničena. Nove cerkve pa bi si tukajšnji katoličani vzhodnega obreda ne mogli zgraditi.

Prav tako so popuščali strhleneli leseni stebri, ki so nosili strop. Vse je zdaj zelo solidno popravljeno. Celo zunanji omet je popolnoma obnoven. Seveda so računarski porastli na preko osem milijonov dinarjev in težki dolgovi so še ostali. Poleg tega bi bilo treba napraviti še nov ikonostas, to je z ikonami ozaljšana stena, ki stoji v naših cerkvah med oltarjem in prostora za vernike, ker je sedanji ikonostas le zasilen, zraven pa še malo primeren.

Za bratsko pomoč se katoliški Makedonci zamejskim Slovincem lepo zahvaljujemo. Zdi se nam, kot bi se vaša dobrotna roka izraza skrajne zapadne meje dvigala preko vse Jugoslavije k nam, ki živimo tu v Gevgeliji na grški meji, kot bi se hoteli nekako oddolžiti za blagovestniško delo sv. Cirila in Metoda, rojaka iz Soluna, ki sta se naučila slovanskega jezika prav od naših makedonskih prednikov. Obenem pa se še priporočamo vaši naklonjenosti, ker brez vaše pomoči bi ne zmogli v kratkem poravnati dolgovi, a še manj nadaljevati s potrebni deli in popravili. Bog bodi za vse plačnik! Iskrena hvala!

Tako prisrčna zahvala je najlepša nagrada dobrotnikom. Ekumenska dejavnost, ki stremi po zedinjenju vseh kristjanov, ne pozna boljšega sredstva za zedinjenje ločenih bratov in Kristusu, kot so dela krščanske ljubezni. »Po tem vas bodo spoznali, da ste moji učenci, če se ljubite med seboj!«

R. K.

Deset zapovedi za slabo vzgojo otrok

Vzgoja otrok je danes vprašanje, ki resno skrbi zelo široke kroge ljudi, in sicer ne zaradi tega, ker je zavest resnosti vzgoje prodrla na široko, temveč ker se posledice slabe vzgoje kažejo v obupnem naraščanju podivjanosti med mladino.

V Ameriki ima zlasti policija, ki se bavi z mladoletnimi zločinci, že daljšo in temeljito izkušnjo o tem, kaj privede mladostnike na slaba življenjska pota. Na podlagi teh izkušenj je sestavila deset zapovedi, po katerih naj se ravna tisti, ki želi iz svojega otroka napraviti zločince ali vsaj lumpa. Zapovedi se glasijo:

1. Začnite takoj v prvih letih dajati otroku vse, kar si želi in zahteva! Ko bo odrasel, bo mislil, da je svet dolžan, da ga vzdržuje.
2. Ako se nauči grdih besed, se mu smejte! Tako bo postal ponosen na svoje pošetje. Dobil bo tudi pogum, da bo rabil vedno grše izraze.
3. Ne vzgajajte ga versko! Počakajte, da se bo sam odločil, ko bo imel 21 let, ali naj veruje ali ne!
4. Ne učite ga, da je med dobrimi in slabimi sploh kaka razlika! To pa zato, da ne bo imel nikoli zavesti, da je kriv. Ako ga bodo pozneje zaprli, ker je ukradel avto ali kaj podobnega, bo mislil, da mu družba ni naklonjena in da ga preganjajo.
5. Vedno poberite s tal vse stvari, katere pustite na tleh! Naredite vi to, kar bi

Vse rojake s Tržaške, Goriške in Slov. Benečije vabimo na

24. marijanski shod

ki bo v nedeljo 10. septembra popoldne na Opčinah nad Trstom. Letošnje marijansko slavlje bo posvečeno pripravi na evharistični kongres v Vidmu.

SPORED

Ob 15.30: Marijine in evharistične pesmi v cerkvi ter darovanje okrog oltarja.

Ob 16.00: Odhod procesije, ki jo bo vodil tržaški nadškof, iz cerkve, sv. maša na prostem, nagovor p. Stanka Grošlja, jezuita iz Slovenije, ter sklep slovesnosti v cerkvi ob molitvi in petju.

Bralci pišejo

Kaj mislijo nekateri laiki o duhovniški in redovniški obleki

Včeraj sem šla v mesto po opravkih. Ko sem hodila po ulicah, sem videla v ulici Carducci duhovnika v lepi črni obleki in kolarju, pri cerkvi sv. Antona Novega duhovnika v talarju z velikim črnim klobukom na glavi, v knjigarni Fortunato duhovnika oblečenega v lepi sivi obleki, v beli srajci in z rdečkasto kravato, na Ponte Rosso pa duhovnika oblečenega v rjavih hlačah in beli srajci z zavhanimi rokavi.

Ko sem se vrnila domov, so se mi nehote vsiljevala tale vprašanja: Zakaj se duhovniki, tudi naši slovenski duhovniki tako različno oblačijo? Zakaj hodijo mnogi najraje v civilu? Morda mislijo, da se bodo tako lažje približali svojim vernikom? Morda se oblačijo tako iz komodnosti, zlasti v poletnem času? Morda se sramujejo svojega poklica?

Ali se vam ne zdi lepše in resnejše, da je duhovnik povsod, kjerkoli je, oblečen v črni ali vsaj temni obleki in kolarju, da ni lepo in resno, da duhovnik spremeni svojo obleko, da je doma oblečen tako, ko nastopa pa drugače. Saj je ravno ob takih priložnostih laiki veselimo duhovnika. Zakaj bi se torej skrival v civilno obleko? Ko sem čakala pred dobrim mesecem pri zobozdravniku, sem slišala skozi vrata, kako je ta spraševal duhovnika, kateremu je zdravil zobe, kako se imenuje tisto, kar nosijo duhovniki okrog vratu — mislil je na kolar — in zakaj ga mnogi duhovniki več ne nosijo, oziroma ga nosijo samo takrat in kjer se jim splača, kot da bi se sramovali svojega tako vzvišenega poklica.

Pred dobrimi 14 dnevi, ko je bila tista huda vročina, sem bila pri odvetniku in sem ga našla brez jopiča v pisarni, v beli srajci in kravati. Bilo mu je nerodno in se je oprostil. Istočasno pa je vstal in segel po jopiču, da bi si ga takoj oblekel. Ob raznih priložnostih pa smovidele nekatere naše duhovnike, ki so hodili v cerkev maševat v samih srajcih ali majicah brez jopiča in kolarja. Ali se vam zdi to, ne rečem lepo, ampak spodobno za duhovnika? Saj še laika ni lepo videti v cerkvi v sami srajci.

Morda boste rekli, da sem zastarela. Lah-

ko da sem res. Vendar se mi zdi čudno, da je duhovniška obleka, ki je bila še pred par leti našim duhovnikom tako sveta, kar naenkrat zastarela. Morda mi boste rekli tudi, da obleka ne dela redovnika. Tudi to je res. Res pa je tudi, da obleka pove marsikaj, pove kakšna je oseba, ki jo nosi. In to ne velja samo za žensko, ampak tudi za duhovnika. Če duhovnikom več ne ugaja sedanja obleka, naj si izberejo drugo in naj jo potem nosijo vsi, vedno in povsod. Isto bi rekla tudi redovnikom in redovnicam. Včasih vidiš tri ali štiri redovnice istega reda pa vsako v drugačni obleki. Kako naj nas duhovniki, redovniki in redovnice učijo edinosti, če se niti sami ne morejo zediniti v načinu oblačenja? Hvala za lepo uslug!

Netka Jelinčič, Trst

Iz Slovenije

Teološka fakulteta

Za dekana teološke fakultete v Ljubljani je bil izvoljen za prihodnji dve leti dr. Marijan Smolik, izredni profesor. Za prodekana ljubljanskega dela fakultete je bil izvoljen docent dr. Franc Rode, za prodekana mariborskega dela pa izredni profesor dr. Stefan Steiner. Izvolitev je potrdila tudi kongregacija za katoliško vzgojo, ki ima nadzorstvo nad vsemi katoliškimi univerzami in visokimi šolami.

Smrt v planinah

Dne 7. avgusta 1972 se je v Kamniških planinah ponesrečil Janez Kotar, župnik v Litiji, star 56 let. V ponedeljek 7. avgusta je še zjutraj doma maševal, nato je hotel iti za dober dan v gore. Ko se je dvigal od Kamniškega sedla proti Brani, mu je na stezi spodrsnilo, prijel se je za kamen, ki se mu je izpulil, in z njim v roki je omahnil ter udaril z glavo na skalo. Bil je v trenutku mrtev.

Rajni je bil izredno vesten, izobražen in goreč duhovnik. Veliko veselja je imel z mladino. Njegova posebno skrb so bili vedno ministranti, izmed katerih je vzgojil mnoge duhovniške poklice po vseh župnijah, kjer je služboval. Njegovega pogreba, ki ga je skupaj s 60 duhovniki vodil ljubljanski pomožni škof dr. Lenič, so se udeležile množice Litijčanov in zastopnikov njegovih prejšnjih župnij. Kot navdušenemu planincu, ki je 17 krat bil na Triglavu, so litijski pevci po končanem pogrebu zapeli še »Oj Triglav moj dom«.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 10. do 16. septembra 1972

Nedelja: 9.40 Pet minut po domače. 11.00 Otroška matineja. 11.30 Mestece Peyton. 14.00, 19.30 in 21.10 Olimpijske igre.

Ponedeljek: 17.45 Lutkovna oddaja. 18.30 Kremenčkovci. 19.45 Kratek film. 20.30 B. Sham: »O' Flaherty z viktorijanskim križcem« - TV igra. 21.10 Diagonale. 21.50 Jugoslovani na olimpijskih igrah.

Torek: 17.45 Ela Peroci: Rožni pogovori. 18.00 Risanke. 19.05 Iz sveta oblikovanja. 19.25 Odkritje televizije. 20.35 Festival športnih in turističnih filmov v Kranju.

Sreda: 17.50 Vitez Vihar. 19.05 Kratek film. 19.20 S kamero po svetu: Milijonska Kinšasa. 21.15 Giradoux: Za Lukrecijo.

Četrtek: 17.45 Otroški spored. 18.30 Vsi vlaki sveta - serijski film. 19.00 Mestece Peyton. 20.30 Večer črnogorske TV.

Petek: 17.40 Veseli tobogan: Volparija. 18.25 Naši operni povci: Rudolf Francel. 18.45 Gospodinjinski pripomočki. 18.55 Ekonomsko izrazoslovje. 19.05 Sodobniki: Andrej Hieng. 20.35 Veliki lov - film. 22. Festival športnih in turističnih filmov v Kranju.

Sobota: 17.45 Tuja folklor. 18.30 V deželi klobukov - film. 18.55 Obisk v živalskem vrtu. 19.25 Festival športnih in turističnih filmov v Kranju. 20.35 Festival kajkavske popevke. 22.00 Moj prijatelj Toni - serijski film.

Robidnice

XII.

Ko je švedska narodna akademija podelila Aleksandru Solženicinu Nobelovo nagrado, se je ta pripravil, da pojde v Stockholm na slovesni sprejem. V ta namen je sestavil govor, ki bi ga imel ob tisti priložnosti. Toda kot vemo, mu sovsjetske oblasti niso dovolile, da bi šel na omenjeno slavlje. Zato tudi ni mogel imeti govora, ki ga je pripravil. Vendar je ta govor, ki nikoli ni bil govorjen, prišel na Zapad, kjer so ga objavili številni dnevniki. Iz tega govora iztržemo nekaj misli za naše bralce.

»Da se pride na ta oder Nobelove nagrade, kamor ne more vsak pisatelj in kamor se stopi samo enkrat v življenju, ni dovolj, da stopiš po treh, štirih stopnicah, temveč moraš iti po stotinah in tisočih stopnic. Neusmiljene v svoji trdoti, pokrite z ledom so me privedle iz teme in mraza, ker mi je bilo usojeno, da sem preživel, medtem ko so drugi, morda bolj talentirani kot jaz, bolj močni, poginili. Med temi sem nekatere srečal na otočju Gulag. Bili so razpršeni po otočju pod strojem nezaupnih nadzornikov in nisem mogel govoriti z vsemi, samo z nekaterimi mi je uspelo, da sem jih slišal govoriti, o drugih sem samo uganil, da so tam.

O nekaterih, ki so padli v tamkajšnje brezno, so znana vsaj imena, ker so se že uveljavili v literaturi. Toda koliko jih je, ki se niso mogli uveljaviti, ki jih nikoli niso omenili v javnosti? In skoro nobeden se ni vrnil. Velika narodna literatura je ostala pokopana tam gori ne samo brez krste, ampak tudi brez osebnega perila, s številko, pritrjeno na palec noge. Niti za trenutek se ni pretrgala ruska literatura, dočim, kdor jo je gledal od zunaj, je menil, da je sama puščava. Tam, kjer bi lahko zrastle lepo oblikovani gozdi, je ostalo pokonci le kako drevo kot po golem slučaju.

In danes, ko sem tukaj in me spremljajo sence tistih, ki so padli, in sklanjam glavo, da pustim mimo tiste, ki bi bili bolj vredni od mene, da bi stali tu, kako naj uganem in kako naj povem tisto, kar bi oni radi povedali?

Ali vendar je to dolžnost, ki nas je dolgo težila in smo razumeli. Kakor je zapisal Vladimir Solovjev: »Četudi v verigah moramo preteči pot, ki so nam jo bogovi odkazali!«

Aleksander Solženicin to dolžnost izpolnjuje kot malokdo. Njegovi romani, njegove pesmi, njegove kritike so glasno pričanje Resnici in Pravici. To seveda ni pogodu diktatorjem, ki so zmeraj v sporu z Resnico in Pravico, saj prav zato so diktatorji. Toda zgodovina prča, da sta Resnica in Pravica zmeraj zmagali tudi nad diktatorji: če ne v njih življenju, pa po njih smrti. Zato se danes s studom odvrčamo od nekdajšnjih malikov, Hitlerja, Stalina, Mussolinija in drugih ter s spoštovanjem klanjamo Solženicinu in vsem drugim žrtvam Krivice in Zlobe.

Prav bi bilo, ko bi se tudi današnji diktatorji in diktatorčki nad tem zamislili. Saj ne bodo zmeraj oni pisali zgodovine. Tudi slovenski diktatorčki ne.

(r+r)

NA KOROŠKEM HINAVŠČINA VRH HINAVŠČINE

(nadaljevanje s 1. strani)

šanja, ki ostaja slej ko prej v posesti nemških nacionalistov. To so pa tisti nacionalisti, ki so med prvo vojno zakrivali razkroj habsburške monarhije, pred drugo vojno so pripravili pot Hitlerju in Anshlussu leta 1938, med drugo vojno so bili krivi za izgon in smrt tolikih koroških rojakov, sedaj po končani vojni pa še zmeraj diktrirajo svojo politiko na Koroškem.

Da bo po vsej verjetnosti tudi zanaprej tako, daje slutiti izjava, ki jo je dr. Bruno Kreisky dal ljubljanskemu Delu med dolgim intervjujem, ki ga omenjeni dnevnik prinaša v številki z dne 2. septembra. V tem intervjuju je dr. Kreisky rekel tudi naslednje: »V Avstriji imamo tudi druge struje, ki jih ne moremo ignorirati...« Te struje so koroški nacionalisti, ki bodo še nadalje vsiljevali svojo voljo v reševanju slovenskega manjšinskega vprašanja na Koroškem. Socialistična stranka pa, čeprav ima absolutno politično premoč na Koroškem, ni tem strujam nikoli stopila na prste. Rajši se je vezala z njimi, kot smo videli v Hodišah. To je stvarnost, estalo so lepe besede socialista Kreiskega socialističnim tovarišem pri Delu.

Popravek. V 34. številki Katoliškega glasa se med »Darovi« pravilno glasi: P.D. za slovenski misijon na Madagaskarju 2.000 lir.

Ob letošnjih študijskih dneh v Dragi Tabor Slovenskih goriških skavtov

V soboto in nedeljo so bili v Dragi pri Bazovici študijski dnevi, ki jih je privedlo Društvo slovenskih izobražencev iz Trsta. Računajo, da se je letošnjih študijskih dni, ki so bili že sedmi po vrsti, udeležilo rekordno število rojakov, ki so prišli iz naše dežele, s Koroškega, iz različne Slovenije pa tudi iz drugih evropskih ter izvenevropskih držav, na primer iz Švice, Nemčije, Avstrije, ZDA, Argentine in drugod. Odmernost teh študijskih dni je postala že tako velika, da je prilastek »tradicionalni« zanje postal že več kot utemeljen in upravičen. Kakih 500 poslušalcev se je prav gotovo zbralo v Dragi v nedeljo popoldne, a tudi prejšnji dan to je v soboto zvečer njihovo število ni bilo mnogo manjše.

Kot smo že povedali, je bila v soboto ob petih svečana otvoritev, katere so se udeležili vidni predstavniki oblasti in slovenskega kulturnega in javnega življenja. Prisotni so bili med drugimi jugoslovanski konzul Drago Zvab, deželni odbornik Nereo Stopper, deželni poslanec dr. Drago Štoka, škofov vikar dr. Lojze Škerl, predstavnik pokrajine inž. Milan Sosič, nabrežinski župan dr. Drago Legiša, tržaški odbornik dr. Rafko Dolhar in mnogi drugi.

Po kratkem pozdravu predsednika društva prof. Peterlina in po nagovoru, ki ga je na udeležence zborovanja naslovil deželni odbornik Stopper je zapel nekaj pesmi v pozdrav Tržaški oktet pod vodstvom Ivana Sancina. Zbor, ki je navdušil prisotne, je tudi bil najlepši uvod v začetek študijskega zasedanja.

Po koncertu je prvi spregovoril šef programskega odseka na slovenskem radiu v Trstu inž. Boris Sancin, ki je govoril o idejnem pluralizmu. V nad poldrugo uro trajajočem prikazu ter v debati, ki je sledila, je pokazal svojo temeljito pripravo o tej temi. Referat je podkrepil z mnogimi citati in primeri, govoril pa je trezno, znanstveno in umirjeno, tako da je njegovo predavanje lahko želo odobravanje vseh, tudi tistih, ki bi se morda z njim ne mogli strinjati povsem in v vsem.

Zasedanje se je zaključilo zvečer in mnogi udeleženci so odhajali vidno zadovoljni nad kvaliteto in visokim nivojem razprave.

Naslednji dan, to je v nedeljo zjutraj, pa je udeležence počastil z obiskom koprski škof dr. Janez Jenko, ki je zanje daroval sv. mašo s kratkim priložnostnim nagovorom.

Po maši je dr. Lojze Suštar, škofov vikar v Churu v Švici, predaval o temi »Svoboda vesti kot izraz človekovega dostojanstva«. Dr. Suštar, ki je strokovnjak na tem področju, je s svojo besedo poslušalce tako očaral, da je požel splošno odobravanje. Bil je strokovno podkovan in temeljit, v podajanju pa tako jasn, da marsikdo ni mogel verjeti, da živi ta slovenski izobraženec že 35 let v popolnoma tujem okolju, v katerem tudi deluje. Odprtost širokega sveta je predavatelj združil s tako domačnostjo in konkretnostjo, kot da je prišel predavati iz slovenske prestolnice, ne pa iz Švice. Razprava, ki je sledila in se je zavlekla preko 13. ure, je bila samo dokaz zanimivosti in privlačnosti nakazane teme.

Po kosilu, popoldne ob 16. uri, je bil na vrsti kratak prikaz stanja narodne skupnosti, ki živi na Koroškem, v Beneški Sloveniji ter na Goriškem in Tržaškem. Poročali so predstavniki teh dežel: predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Jožko Tischler, župnik Emil Cenčič in odbornik v goriškem občinskem

svetu dr. Damijan Paulin. Njegov prikaz je seveda izzval dolgo razpravo, v katero so posegli številni diskuranti. V kratkem zapisu, kot je ta, seveda ni mogoče obnoviti vse obširne problematike, ki je prišla na dan tako v poročilih samih kot tudi v razpravah, saj so tudi razmere v naštetih pokrajinah zelo različne. Zanimiv pa je bil sklep, do katerega so prišli udeleženci in ki so ga pozdravili z burnim aplavzom. Ugotovili so namreč, da je edina pot za narodno rast združevanje v izključno slovenskih strankah in organizacijah, pa čeprav še tako svetovno nazorско oddaljenih.

Po kratkem premoru, ki je sledil, je bilo okoli 19. ure na vrsti predavanje »O spremenljivosti in nespremenljivosti vrednot«, ki bi ga moral imeti predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar. Ker pa je ta zbolel, je isto temo obravnaval tržaški pisatelj Alojz Rebula, ki je s svojo prepričljivo govorni-

ško gesto in besedo naravnost navdušil poslušalce. Poudaril in dokazal je nespremenljivost vrednot — nacionalnost je le ena takih vrednot, če se ne sprevrže v nacionalizem in šovinizem — ter svojo tezo podkrepil s citati iz Solženicina in Vidmarja. Zavrnil in osmešil je tudi tiste, ki na Slovenskem propagirajo nihilizem in dvomijo ali je pripadnost majhnemu narodu sploh umestna. Njegovo izvajanje je izzvenelo v tezo, da se Slovenec konec koncev edinole izplača ostati — kot je na povzetku na koncu sedmih študijskih dni poudaril predsednik društva prof. Peterlin.

Tako so se končali nad vse lepo uspešni in temeljito pripravljeni letošnji študijski dnevi v Dragi. Ob tej priložnosti je bila v poslopu zborovanja razstava zamejskega tiska. Na razpolago so bili tudi zborniki razprav v Dragi. Opozarjamo, da tisti, ki žele, lahko dobe zbornik razprav iz lanskega leta v slovenskih knjigarnah v Trstu in v Gorici.

Ob dvajsetem polifonskem tekmovanju „Guido d'Arezzo“

Arezzo, konec avgusta

Letos je Arezzo praznoval dvajsetletnico svoje vsakoletne verjetno glavne umetniške tradicionalne manifestacije. Zato so prireditelji (društvo »Amici della musica«) hoteli najbrž izrecno zbrati na deskah gledališča »Petrarca« tiste najboljše ansamble, ki so v teh letih postali že nekaki »favoriti« toskanske prireditve. To se jim je gotovo v neki meri posrečilo, in vsaj zbor »Monteverdi« iz Hamburga ter »Kühn-iv Sbor« iz Prage sta hotela to slavno tradicijo proslaviti s svojo prisotnostjo in tudi svojimi umetniškimi dosežki. Idealno pa so bili po svojih sovrstnikih-pevcih zastopani tudi vsi odlični madžarski, francoski, avstrijski, ruski, jugoslovanski zbori, ki so tudi z letošnjo udeležbo pričali o svojem hotenju ne samo simbolične prisotnosti v mestu menih Gvidona, ki ga glasbeni svet časti kot tvorca naše notne pisave in s tem možnosti glasbene govornice sploh. Vseeno pa smo kot Slovenci pogrešali udeležbo slovenskih zborov, ki so pred leti na areškem tekmovanju že odnesli častne lavičke in s tem pokazali svetu visoko kulturno raven slovenske zborovske tradicije. Zeleli bi, da bi se v bodoče umaknili pred raznimi tudi upravičenimi pomisleki (ki bi morda veljali bolj za goriško tekmovanje) in spet pogumno stopili v areno pevskih tekem.

Vsekakor lahko zatrdim, da je letošnja raven polifonskega tekmovanja dosegla veliko umetniško stopnjo. Izredno število tehno pripravljenih zborov, zlasti iz inozemstva, postopno umikanje od skrajnega diletantstva tudi od strani italijanskih ansamblov (glej areški »Coradini« so prav gotovo jamstvo za že višjo izdajo zborovske manifestacije, kot smo jih recimo za beležili v zadnjih nekaj letih. Res je morda, da ni bilo letos na areškem tekmovalju kakih absolutnih »prvakov«, kot smo jih lahko že srečali prejšnja leta (samo v zadnjih dveh ali treh Litvanci oz. Estonci ali še prejšnja leta Parizani, Angleži iz Oxforda ter Američani iz Missouri »College«), toda na splošno smo letos občudovali nedvomno bolj glasovno kultivirane in študijsko bolj resno pripravljene skupine, kar je nedvomno nov dokaz za večji čut odgovornosti dirigentov in pevcev samih ter še večjo resnost umetniškega vodstva prirediteljev.

ja Koglota, nam vsem že dobro znanega. Spet nas je spretno vozil preko dva tisoč km dolge poti Andrej Mozetič, doma iz Dornberka. Goriško skupino je vodil prof. Mirko Rijavec, tržaška pa je bila pozneje poverjena prof. Zorku Hareju, ker dr. Angel Kosmač ni dobil vizuma za Češko. Enako ga ni dobil msgr. Rudi Klinec, ki nas je spremil do češke meje in nas spet čakal na avstrijski, ko smo se vračali. Končno smo na Opčinah naložili zadnje tržaške potnice in odbrzeli preko Ljubljane do Maribora. Pri Sentilju smo preko-račili avstrijsko mejo, se ustavili v Gradcu za kratek ogled mesta in nadaljevali pot do Mariazell. V močnem božjepotni cerkvi je lepa kapela Marije Kraljice in tu je naslednje jutro msgr. Klinec somiševal z gg. Rijavcem in Premrlom, ki sta nas edina spremljala vso pot na Češkoslovaško. Po maši smo odpotovali proti Dunaju. Med potjo smo si ogledali znamenito cistercijsko opatijo iz 13. stoletja v Lilienfeldu. Sezidal jo je cesar Leopold VI, ki je v tej cerkvi tudi pokopan. Cerkev krasijo močnejši stebri iz črnega marmora z bogatimi zlatimi okraski. Kar se nam pri zadnjem skupnem romanju v juliju

Če se nekoliko ozremo po splošnih programih, nam najprej padejo v oči obvezne pesmi. V polifonskih skupinah tako najprej beležimo za mešane zборе madrigal renesančnega mojstra Thomasa Weelkesa in sodobnika G.F. Malipiera, v moških zborih T.L. da Victoria iz 16. stol. in sodobnika F. Poulenca, v ženskih pa skoraj obligatnega Palestrino ter leta 1967 umrlega Zoltana Kodalyja, kralja madžarskega ritma in melosa v skrajno stilizirani umetniški formi, ter še za mladinsko zasedbo renesančnega mojstra Animuccija ter še živečega Benjamina Brittena s prijetno a ne avantgardno zvočnostjo. Kaj pa so izbirali posamezni zbori? Tu lahko spet naštevamo imena od Gallusa ali Jannequina do Brucknerja, Pizzettija, Bartoka, Mokranjca, Rossellinija, Distlerja, Rahmani-krona, Stravinskaja itd. Predolgo in predolgočasno bi bilo to suho naštevanje...

Kaj so nam predvsem povedali posamezni zbori? Najboljši so spet potrdili, da je človeški glas možno ne samo izbežati do popolnosti in ga nato sinhronizirati z vlogo ostalih glasov, ampak tudi poplemeniti do skrajnih možnosti subtilnosti in rafiniranosti. Dobri so prikazali visoko dognato študijsko raven in nagnjenost do izrazite interpretacije. Manj dobri pa, da za podobno tekmovalje ni dovolj vaja, pač pa morata biti prisotna občutljivost dirigenta in vsaj diskretna zmogljivost pevca. In na zadnjem tekmovalju v Arezu (kot že na vseh prejšnjih) smo lahko srečali predstavnike vseh treh kategorij. Ko nam včasih grška ali kolumbijska prizadevnost nekoliko pokrije nedostatke v glasbenem izražanju, nam pa nordijska ali slovenska in sploh srednjeevropska zavidljiva višina v maksimalni meri prikaže vso zmogljivost zborovskega petja.

Kot smo že poročali v kroniki, so se nam letos skoraj nanovo odkrili Švedi (dve prvi nagradi). Zbor iz Vasteraasa je sestavljen v glavnem iz mladih elementov, svežih glasov, ki se odlikuje v disciplinirani in precizni gradnji ter spontani interpretaciji. Morda je bolj presenetil v svojih sodobnih stvaritvah kot v renesančni polifoniji ali že klasični sodobni glasbi, kjer bi jih lahko posekal tudi hamburški Jürgensov zbor. Prav zato so bile podelitve obeh glavnih polifonskih nagrad sprejete nekoliko... s kritiko. Večkrat je bilo že v

Letos smo goriški skavti postavili šotore v Mužnici (Moggio Udinese), kjer so pred nami taborile skavtinje. Letošnjega taborjenja se je udeležilo lepo število fantov, mnogo je bilo tudi novih članov, znak, da je bilo delovanje naše organizacije med letom uspešno, kar ji seveda gre v pohvalo in čast. Poleg starejših skavtov, ki so pomagali pri vodstvu tabora, je bilo šest vodov, iz Gorice in okolice, ki so med seboj tekmovali, da bi dosegli prvo mesto na lestvici najboljših vodov.

Prve dni je bilo po taboru veliko dela. Treba je bilo postaviti jambor, vhod in razne druge zgradbe; vsak skavt je imel tako možnost preizkusiti skavtsko tehniko, o kateri ga je vodnik med letom učil na sestankih. Vodstvo je seveda ocenjevalo dela vodov tako, da je najboljši vod prejel ob koncu tabora pismeno darilo in pohvalo za svojo delavnost in požrtvovalnost. Pri ocenjevanju je prišla v poštev tudi originalnost in funkcionalnost oprav-

poročilih z areških tekmovalj govora o zboru »Monteverdi« iz Hamburga, ki zelo suvereno obvlada zlasti moderno polifonijo — poleg stare in prav gotovo sodi tako po programski politiki kot po izvajalski tehniki in poudarjalni sili med najboljše diletantske zборе sploh (če pri travstnih zborih lahko sploh govorimo o diletantstvu...). Zbor »Kühn« iz Prage tudi ni nov na odrih v Arezu in drugod. Pred leti je odnesel prav na »Polifoniku« več prvih nagrad, enako na tekmovalju »Seghizzi« v Gorici. Njegove vrline že poznamo. Lahko samo zabeležimo, da je spet najbolj presenetil izredno zvočno čist in mehak njegov ženski ansambel, da pa je tudi npr. v mešanem dosegel vrhunsko stopnjo v podajanju vsakovrstne zborovske literature.

Preveč bi se bilo razpisati o vseh nastopajočih. Bolgarski otroci so z neprisiljeno lahnostjo podali vrsto izbranih skladb, za kar so nedvomno zaslužili prvo nagrado. Tudi tridentinski »Minipolifonici« so dokazali, da znajo prijetno in doživeto podati skladbe zahtevnega repertoarja kot na cerkvenem koncertu (Pergolesi, Orff). S svojo bravuro so briljirali člani moškega zbora »Coradini« iz Arezza (njih izvedba Pezzattijevga psalma »Dixitque fiat«), ki ga bo izvedel tudi v Gorici). V ostalem bi samo izrazil začudenje nad izključitvijo dobrega varšavskega zbora iz finala, ki je pa na nedeljskem koncertu čudovito npr. predstavil Cherubinijev »Dies irae« iz Rekvijema.

Omenim naj še izvedbo Schubertove maše v g-duru za zbor, soli in orkester, ki so ga zelo mojstrsko podali člani dunajskega »Musikgymnasium« pod vodstvom Fr. Lesskyja.

* * *

Arezzo s svojimi starinami, zidovi, palačami, cerkvami, freskami in arkadami že dvajset let nudi zavetišče tej vedno lepi manifestaciji. Pier della Francesca, Petrarca, Vasari, bratje della Robbia in ne zadnji Guido Monaco iz leta v leto botrujejo vsem novim porodom-prvonagrajenecem, a ne samo njim. Vsem nam, ki z ljubeznijo in religioznostjo prisostvujemo vsakoletnim izdajam »polifonika«. Da bi ga še dolgo let uživali — to si verjetno želimo vsi, ki smo se že navezali nanj.

Andrej Bratuž

ijenega dela. Akoravno je ta tekmovalnost med vodi na videz nekoristna, oziroma škodljiva, se pa vsakokrat izkaže, da le na ta način lahko dosežeš, da vodi marljivo delajo.

Ko pa je bilo delo v glavnem opravljeno, smo posvetili nekaj časa tudi igram in izletom. Pripravili smo torej veliko nočno igro, razne druge podvige ter izlet na Sv. Višarje. Pester je bil tudi program, ki so ga vodi pripravili za taborne ognje. Poleg izvajanja običajnih pesmi smo letos lahko gledali tudi zanimive smešne pri-zorčke in podobno. Zadnje dni taborjenja smo zaključili z učenjem. Nekateri so se namreč pripravljali na skavtske izpite in se tako čimbolj izpopolnjevali v skavtskih veščinah.

Ob zadnjem tabornem ognju smo podelili nagrado zmagovalcem, in sicer vođu Leopardo iz Rupe in Peči. Člani naše organizacije, ki so letos opravili obljubo, so prejeli tudi skavtsko ime, ponos vsakega pravega skavta.

Letošnji tabor smo torej zaključili v prijateljskem vzdušju in z zavestjo, da le s skupnim življenjem dosežemo pravo in iskreno prijateljstvo. V upanju, da bo delovanje skavtske organizacije v bodoče še zmeraj plodno in da bodo naši skavti postali idealni fantje in vredni člani družbe, kateri pripadajo, smo se razšli na svoje domove polni optimizma.

ŠPORT

Tretji športni teden v Štandrežu

V ponedeljek 25. septembra se bo začel v Štandrežu tretji športni teden, ki ga organizira športno društvo »Velox«. Tekmovalja se bodo vršila v sledečih disciplinah: Odbojka v ponedeljek 25.9.; streljanje v sredo 27., namizni tenis v četrtek 28., košarka v petek 29., med dvema ognjema v soboto 30. septembra, kolesarstvo v nedeljo 1. in vlačenje vrvi, tek v ponedeljek 2. oktobra.

Tekmovali bodo ločeno mladinci do 15. leta in starejši. Prijave za nastop v posameznih disciplinah sprejemajo društveni odborniki in sicer: Karel Nanut, Igor Paulin, Ivan Plesničar, Rudi Nanut in Milan Brešan.

Spaski je klonil

V Rejkjaviku na Islandiji se je končal »dvoboj stoletja« med ruskim šahistom Borisom Spaskim in ameriškim Bobbyjem Fischerjem. Zmagal je Amerikanec s tremi točkami prednosti. Tako je po 35 letih odšel naslov svetovnega prvaka v šahu iz Sovjetske zveze v Ameriko.

Število Judov na svetu

Pred zadnjo svetovno vojno je bilo na vsem svetu 16 milijonov Judov. Hitler jih je pomoril 5 milijonov. Sedaj jih je 13,6 milijonov. Največ jih živi v Sev. Ameriki, t. j. 5,8 milijonov. V Sovjetski zvezi jih je še 2,6 milijonov. Premnogi bi se želeli izseliti v Izrael, a jim sovjetske oblasti ne dajejo dovoljenja, zaradi česar prihaja do ponovnih protestov. V Izraelski državi, ki ima 3 milijone prebivalcev, živi dva in pol milijona Judov. Ostali so Arabci.

Ob 9. uri zjutraj smo prišli na obmejno področje med Avstrijo in Češkoslovaško. Msgr. Klinec nas je tu s težkim srcem zapustil. Še dolgo je stal na avstrijskem bloku in gledal za nami. Mi pa smo bili malce v skrbeh, kako bomo opravili na češkoslovaški meji. Pred nami je stal avstrijski avtobus. Potniki so že neštetokrat zapustili avtobus, pa se spet vrnili in zopet izstopili. Ugibali smo, kaj naj to pomeni. Miličniki so jim vse preiskali, ročne torbice, kovčke v prtljajniku; ko smo mi čez dobro uro odšli, smo jih še pustili na meji. Pozneje smo zvedeli, da so pri neki potnici našli tristo čeških kron. To pa je najstrožje prepovedano in jih noben turist ne sme nesti čez mejo. Miličniki so nam pobrali potne liste, pregledali tu pa tam kak kovček in nam čez dobro uro vrnili dokumente s priloženimi dokazilom za menjavo denarja. Vsak je moral menjati določeno vsoto denarja, če je tam hotel kaj kupiti, kajti nazaj grede je moral dokazati, da se potrošena vsota krije z menjavo. Zato so nam po trgovinah, kjer smo kupovali, dali tudi listek z naslovom trgovine in potrošeno vsoto.

(Se nadaljuje)

ZORA PISCANC

Od Dunaja do Prage

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda iz Trsta in Gorice si je letos izbralo za cilj svoje-ga četrtega ekumenskega potovanja Češkoslovaško. Vsi, ki smo se prejšnjih treh udeležili, nosimo še živo v spominu nadvse prisrčna in bratska srečanja z drugoverci, pravoslavnicami, mohamedanci, protestanti, ki pa so imeli svoje ideale, mnogokrat slične našim. Imeli so vero. Letošnje ekumensko potovanje pa nam ni prineslo sličnih stikov. Češkoslovaška je dežela za železno zaveso in, da Cerkev molka ni samo prazna fraza, to smo vsi, ki smo po tej deželi hodili z odprtimi očmi, živo občutili. Katoliških duhovnikov nismo srečali nikjer, z ateisti pa bi bil vsak dialog brezsmiseln in brezploeden, z ljudstvom prav tako, ker živi pod terorjem. Ko bi še žive! Pregelj, bi se zjokal kakor nekoč nad Istro: O tužna Češka, dežela Hus!

Odpotovali smo iz Gorice v ponedeljek 21. avgusta zjutraj. Tehnično vodstvo je tudi tokrat sprejel novogoriški Avtopromet in nam dodelil za vodjo prof. Serge-

Prijave za Alojzijeve

Dijaki, ki želijo med šolskim letom bivati v Alojzijeve, naj se prijavijo pri vodstvu zavoda do 20. septembra ob torkih, četrkih in sobotah od 10. do 12. ure. Tudi lanske gojenci naj se prijavijo. Našim staršem toplo priporočamo naj poskrbijo, da bodo njihovi sinovi dobili vsestransko vzgojo, tudi versko, saj vera in življenje po njej pripravlja človeka, da bo resnično srečen v življenju.

Sovodnje

Eno najstarejših poslopij v vasi je šola. Vanjo so hodili pit iz kupe učenosti že vsi Sovodenjci, saj je poslopje služilo za šolo že pod rajnko Avstrijo. Zato si lahko vsakdo predstavlja, v kakšnem stanju je. Občinska uprava se tega dobro zaveda, zato si že več let prizadeva, da bi zgradili novo poslopje po modernih merilih. V ta namen imajo izdelane načrte in nakazan denar. Vendar z deli ne morejo začeti, ker so vedno vmes kake nove težave, največkrat birokratskega značaja. Kljub temu obetajo, da bodo začeli z deli za novo šolo še v tem letu. A ljudje pravijo, da ne verjamejo, dokler ne vidijo. Najbrž imajo prav.

Skozi Sovodnje bo tekla nova avtocesta od Villesse proti jugoslovanski meji. Bolje kot »tekla« bi morali reči, bo presekala vas, saj je trasa za novo cesto začetna med cerkvijo in sedanjim šolskim poslopjem. Ker bi cesta na ta način prerežala vas na dve, jo bodo speljali v predoru pod sedanjo cesto in športnim igriščem. Enotnost vasi bo tako rešena. Podjetje ANAS je za novo cesto že postavilo količe, vendar so za sedaj vsa dela ustavljena zaradi protestov, ki so jih napravili štandrevski in sovodenjski kmetje zoper razlastitve po tako krivičnih cenah. Imajo popolnoma prav. Ker zemlje niso ukradli niti je niso kupili po spekulantskih cenah, imajo pravico do pravične odkupne cene. Tudi vlada in gospodje v parlamentu nimajo pravice, da kmeta okradejo. Če že mora žrtvovati zemljo za skupni blagor, naj vsaj dobi pravično plačilo!

Dne 23. avgusta sta se poročila domačina Aldo Persolja in Rajka Hmeljak. Zenin je po poklicu železničar in znan v športnih krogih kot sodnik za nogometne tekme; nevesta pa je doma iz znane gostilne »Pri Francetu«. Oba sta obiskovala slovensko šolo v Gorici. Nevesta bo ostala doma in vodila gostilno, ki tako ne bo zamenjala lastnikov, kot se dogaja marsikje drugod.

Preteklo nedeljo je skupina Sovodenjcev poromala v Novo Štifo pri Ribnici na Dolenjskem. Bilo jih je za en avtobus. Na povratku so si ogledali še grad Turjak in Stično. Tam so bili pri maši ljubljanskega nadškofa dr. Pogačnika, ki je prav tisti dan imel v Stični birmo.

Steuerjan

Glasbeni ansambel »Ljuzeta Hledeta« iz Steverjana se je tudi letos udeležil festivala narodno zabavne glasbe v Ptuj, ki se je vršil v dneh 25., 26. in 27. avgusta. To je njihov tretji nastop na tej manifestaciji. Ansambel, ki ga sestavljata glasbeni trio in pevski kvartet, se je predstavil na festivalu z dvema skladbama in sicer: »Kje je lepši kraj« in »Za vajin praznik«. Besedili sta izpod peresa Ivana Malavašiča, čigar ime je dobro znano v svetu narodno-zabavne glasbe, saj veliko piše za razne ansamble.

Obe pesni pa je komponiral vodja ansambla Ljuzeta Hledeta. Ansambel se na tej manifestaciji ni uvrstil v finale, ker je bila konkurenca precejšnja in zelo močna in to so člani ansambla dobro vedeli. Važno je sodelovanje in korajža, da se predstavi zamejski ansambel na odru tam, kjer je domovina narodno-zabavnih ansamblov.

Člani ansambla so dobili vsak svojo diplomu za sodelovanje na četrtem ptujskem festivalu in nagrado, določeno najboljšemu zamejskemu ansamblu. Glasbeni skupini »Ljuzeta Hledeta« želimo veliko uspeha še naprej in pa da bi ga tudi v zamejskih večkrat slišali.

Doberdob

Septembrski praznik, ki ga je organiziralo društvo »Hrast«, je lepo uspel, kljub težavam in vremenskim motnjam. Saj vemo, kako sta meseca avgust in september »popolnoma zasedena«; prenapolnjena sta z različnimi prireditvami, da se je vedno težje uvrstiti, oziroma imeti prireditev, ne da bi bile druge, celo v neposredni bli-

žini. Tu je govor o uvidevnosti, prednosti, dani besedi, korektnosti... Pa še mrzlo »poletno« vreme z vetrom je prvi večer spremenilo v pozno jesensko drgetanje! Vseeno se je v soboto prijavila lepa skupina domačih moških ekip kvartopircev briškole, ki so se pozno v noč neutrudno spoprijemale za prvo mesto, kateri sta osvojila Mirko Devetak in Lojze Pahor, oba s Poljan. Lepi pršuti, salame, vino so tako dobili lastnike zmagovalce. Domači ansambel »Kraški odmevi« je dobro rezal poskočne melodije, da bi pregnal mrzlo vreme.

V nedeljo zvečer je bila najprej podelitev športnih medalj ženski ekipi odbojke. Ob napovedovalki Mariji Ferletič je dr. Maks Gergolet pred odrom na prostem izročil vsaki športnici medaljo in spominsko diplomu. Ob tej priložnosti se trenerju naše ženske ekipe iskreno zahvaljuje, ob enem pa čestitamo (nekoliko pozno) ob njegovi poroki z Danijelo Ferfolja, želeč jima mnogo sreče, zdravja, uspehov in božjega blagoslova.

Številno občinstvo je že nestrpno čakalo znani ansambel iz Ljubljane »Janez Jeršinovec s Planšarji«. Po precejšnji zamudi (sitnosti na mejnem prehodu) so mojstrsko zabavali in izvajali številne skladbe. Občinstvo jih je nagradilo s ploskanjem.

Ansambel »Kondor« iz Bazovice je nato zabaval stare in mlade; odlični bufet je sproti krepil in poziviljal z okusnimi jedli in dobro pijačo. Hvala vsem in nasvidenje prihodnje leto.

Študijski dnevi v Zabnicah

Akademsko društvo SKAD je tudi letos organiziralo študijske dneve v Zabnicah, ki začenjajo postajati že tradicija, saj so bili letos že tretjič. Predavanja so se vršila v koči sv. Jožefa in so bila namenjena predvsem dijakom višjih srednjih šol in akademikom.

Prvo predavanje je imel jezuit dr. Marjan Šef v ponedeljek 28. avgusta. Predaval je o perspektivah za krščanstvo v prihodnosti; omenjal je razklanost današnje Cerkve, sekularizacijo, strukturo uradne Cerkve in nakazal nova obzorja ter vrtnitev duhovnega življenja k bolj avtentičnim oblikam religioznosti. Popoldne smo šli na kratek izlet do Beloških jezer in imeli priložnost povedati vsak svoje mnenje o pomanjkljivosti današnje Cerkve.

V torek bi moral predavati psihater dr. Jože Felc, toda zaradi raznih vzrokov ga ni bilo. Tako je bilo treba improvizirati predavanje na temo, ki bi jo imel predavatelj sam. Pri tem sta nam pomagala dr. Marjan Šef, ki je bil z nami do torka popoldne in g. Oskar Simčič.

V torek zvečer je bil med nami pomožni škof dr. Vekoslav Grmič, ki je v sredo predaval o teološki rasti v našem času in o cerkveni avtoriteti. Tudi po tem predavanju se je razvila živahna debata o človekovi svobodi, svobodi vesti, Cerkev kot učiteljica in s tem v zvezi so prišle na vrsto dogme in papeževe enciklike.

V četrtek zjutraj smo se poslovili od Zabnic; nekateri so šli domov, večina pa nas je šla na daljši izlet v Avstrijo.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili msgr. F. Močniku, da nas je prijazno sprejel v koč in g. O. Simčiču za vso moralno oporo. Zahvala gre tudi SKAD-u, ki omogoča, da se taki dnevi sploh vršijo.

Na povabilo SSG v Trstu bo gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane s komedijo v dveh dejanjih

Francis Weber

POGODBA

Režija Janez Vrhunc

V petek 8. t. m. ob 21. uri v župnijski dvorani v Steverjanu; v soboto 9. t. m. ob 21. uri v Prosvetni dvorani v Gorici; v nedeljo 10. t. m. ob 17. uri v župnijski dvorani v Doberdobu; v ponedeljek 11. t. m. ob 21. uri v župnijski dvorani v Standeržu; v torek 12. t. m. ob 21. uri v Prosvetni dvorani »L. Gruden« v Nabrežini; v sredo 13. t. m. ob 21. uri v ljudskem domu v Sv. Križu; v četrtek 14. t. m. ob 21. uri v kino dvorani v Škedenju; v petek 15. t. m. ob 21. uri v Kulturnem domu v Trstu; v soboto 16. t. m. ob 21. uri v kino dvorani v Bazovici; v nedeljo 17. t. m. ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. — Za predstavo v Kulturnem domu imajo abonenti SSG 50 % popusta.

Koncert zbora »Kühn« iz Prage na goriškem gradu

Prejšnjo sredo se je na povratku iz Arezza ustavil v Gorici že znani češki pevski zbor »Kühn« iz Prage ter s celovečernim koncertom nastopil na goriškem gradu. »Kühniv Smešni Sbor« je na zadnjem mednarodnem tekmovanju v toskanskem mestu prejel prvo nagrado za ženske zборе ter častne nagrade v ostalih polifonskih skupinah. V Gorici je nastopil z deli skladateljev davnih dob ter klasike, romantike in moderne. S svojim izredno muzikalnim interpretiranjem, visoko stilno dovršenostjo in redko glasovno zlitostjo je praški ansambel nudil izbrani in številni goriški publiki dve uri nevsakdanjega umetniškega užitka. Za vse to nosi glavno zaslugo njegov dirigent Pavel Kühn, z njim pa vsi pevci in pevke ansambla. Koncertu je prisostvoval tudi skladatelj Jan Novak, čigar zelo zahtevno skladbo so praški pevci izvedli z veliko tehnično popolnostjo. Praške goste je toplo pozdravil goriški župan De Simone, koncerta pa se je udeležil tudi goriški prefekt dr. Molinari. V grajskih prostorih je nato sledila prijetna zakuska, katere so se udeležili tudi slovenski predstavniki.

Zabnice

Letos smo praznik farnega zavetnika sv. Egidija in obletnico posvečenja cerkve izredno slovesno praznovali. Ob 10. uri je bila najprej euharistična procesija okrog cerkve, nato pa slovesna sv. maša, ki jo je daroval msgr. F. Močnik iz Gorice ob asistenci msgr. Beleja iz Rima ter rabeljskega in domačega župnika. Po sv. maši

Prva pokrajinska razstava domačih vin na Tržaškem

V dneh 26., 27. in 28. avgusta je tržaška pokrajinska uprava priredila prvo razstavo domačih vin v Boljuncu. Razstavljena so bila vina iz vseh občin na Tržaškem. Ugodno vreme je vplivalo, da je razstavo obiskalo lepo število bližnjih in daljnih ljubiteljev vinske kaplje. Izbor vin bi bil gotovo še boljši, če ne bi bila razstava prirejena v času, ko so kleti navadno že prazne. Tržaška vina so namreč enoletna in pridelovalci jih navadno do tega časa razprodajo. Za takšno razstavo je marsikdo izrazil željo, da bi rad poskusil vina primerno ohlajena; njihova kakovost bi tako prišla močnejše do veljave.

Ob koncu razstave so razdelili nagrade za najboljše ocenjena vina. Nagrade so prejeli za bela vina Ignacij Ota iz Doline, Mirko Kočuta iz Sv. Križa in Scheriani Giuseppe iz Campor; za črna vina Lupinc Danilo iz Praproti, Ivan Kocjančič iz Doline in Avgust Caharija iz Nabrežine; za teran, ki je priznano kot najbolj tipično vino na Tržaškem so bili nagrajeni Alojz Milič iz Repna, Mirko Guštin iz Repna in Dušan Milič iz Zagračca.

Zveza neposrednih obdelovalcev iz Trsta iskreno čestita vsem nagrajencem za dosežene uspehe in želi, da bi njihov primer koristil napredku našega vinogradništva.

Sv. Križ pri Trstu

V nedeljo 27. avgusta je praznovala v krogu svojih domačih svoj 97. rojstni dan ga. Justina Tence, po domače Jožinova.

DAROVI

Za svetoivanski Marijin dom v Trstu: Ob četrti obletnici smrti pok. Ljuzeta Abrama daruje družina Abram 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Silva De Bernardi 1.000; družina Škerlavaj 3.000; Oskar Šonc 1.000; družina dr. Vinko Milič 5.000; Zora Čok 5.000; Zora Hrovatin 2.000; darovanje za Jernejevo 65.390; Sonja in Edgard Kocjan-Canziani ob 25-letnici poroke 5.000; openska skupina z ekumenskega romanja na Češko 50.000; Neva in Luciano Jagodic ob krstu male Vesne 10.000; g. Franc Malalan ob krstu vnukinje Vesne Martine 20.000; Francka Brišček ob prvi obletnici smrti moža Franca 5.000; N. N., mesečni prispevek 2.000; Rinaldo Cherubini in Mariza Licen ob poroki 20.000 lir.

Za cerkev v Ferlugh: Nataša in Rado Andolšek ob poroki na »Kraški ohceti« 10.000 lir.

Za števerjansko cerkev: Družina Terpin Franc v spomin pok. Frančiške Planinšek 5.000 lir.

Za Marijin dom v ul. Risorta 3 v Trstu: v juliju in avgustu so darovali: M. J. 100.000; N. N. 10.000; S. B. 3.000; N. N.

Kulturno društvo »Ivan Trinko« iz Cedadada in duhovniki iz nadiških dolin vabijo na

KULTURNO SREČANJE NA »KAMENICI«

(med Staro Goro in Dol. Trbiljem) ki bo 10. septembra s sledečim sporedom: ob 15. uri sv. maša v štirih jezikih; pevski zbor »Rečanje« iz Ljes; folklorna skupina »Tine Rožanc« iz Ljubljane; briški oktet; moški zbor »M. Filej« iz Gorice; pevski zbor »Posočje« iz Tolmina; mandolinistična skupina in ženski pevski zbor italijanske skupnosti iz Istre (Jug.).

Za zabavo bo igral ansambel »Briški slavček« iz Steverjana. Delovali bodo dobro založeni kioski z jedačo in pijačo. Poskrbljeno je za parkiranje avtomobilov. Najlažji dohod je po asfaltirani cesti mimo Stare gore.

je priredil zbor iz Kanalske doline »Višarski zvon« pod vodstvom g. Avgusta Ipavca izbran koncert slovenskih pesmi, med katerimi je bila tudi ena v furlanščini in ena v italijanskem jeziku. Udeležba je bila zelo lepa tako domačinov kot okoličanov. Sledila je pod vaško lipo, po starem koroškem običaju, še pesem domačih fantov, ki se je menjavala z godbo na pihala.

»Višarskemu zvonu«, njegovemu dirigentu in posameznim pevcem, kot tudi zboru malih, ki so zapeli vmes tri pesmi, čestitamo z željo, da bi še in še nudili vsem tako lep duhovni užitek.

Ob tem izrednem jubileju ji vsi Križani prav iz srca čestitamo in voščimo, da bi zdrava in vedra čakala vsaj še svoj stoti rojstni dan!

ZA KMETOVALCE

Nagrade za najboljši teran

V petek 25. avgusta so v Furlanovi gostilni na Repentabru razdelili nagrade za najboljši letošnji teran. Slovesnosti so se udeležili predstavniki raznih oblasti in uradov ter skoraj vsi razstavljalci. Zupan Michael Guštin je najprej imel pozdravni govor, nato pa razdelil nagrade. Prvo nagrado je prejel Emil Skabar, Veliki Repen 5, drugo je dobil Alfonz Guštin, Col 12 in tretjo Dušan Guštin, Veliki Repen 22. Glavne nagrade so prispevali: deželni svet, deželni odbor in pokrajinska turistična ustanova. Vsi ostali pridelovalci, ki so razstavili svoj pridelek ob prazniku pršuta in terana, so prejeli spominke kolajne. Sledila je zakuska, pri kateri ni manjkalo značilnega domačega pridelka. Zadovoljni z uspehom so se navzoči še dolgo zadržali v prijetni družbi.

Teran je najbolj tipično in sortno čisto vino na Tržaškem. Zelo je cenjeno kot dietno vino, ker ima nizko stopnjo alkohola in precejšnjo mero mlečne kisline. Zato je potrebno, da se ohrani njegova pristnost in da pridelovalci posvetijo še več pozornosti negovanju trt ter predelavi grozdja.

Inž. Janko Košir

20.000; O. M. 10.000; C. T. 50.000; N. N. 50.000; N. N. 5.000; S. S. 10.000; N. N. 10.000; R. L. 10.000; N. N. 3.000; N. N. 10.000; N. N. 65.000; N. N. 10.000; N. N. 10.000; B. M. 65.000; Vida Ivančič 10.000; R. L. 5.000; nabirka v družbi 200.000 lir.

Za Alojzijeve: Traviški zbor 10.000; N. N. iz Rupe 20.000; Angela Vetrh 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Viktorija Perat v spomin na pokojne starše 20.000; družina Ušaj namesto cvetja na grob Viktorije Vidič 5.000; Mariza v spomin na pok. gđ. Rožo Čučat 5.000; družina V. K. 10.000; N. N. v spomin pok. Viktorije Vidič 10.000; N. N., Gorica, 50.000; p. Tomažič, Dunaj, ob tržaško-goriškem ekumenskem potovanju 50.000 lir.

Za goriške skavte: Justina Komjanc 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: T. A. v spomin na pok. Rožo Čučat 5.000 lir.

Za Katoliški dom: Angela Vetrh 5.000; B. L., Gorica, 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 10. do 16. septembra 1972

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Koča strica Toma«. Dramatizirana zgodba. 12.00 Nabožna glasba, 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 15.45 Gospe ubijajo gospe. Radijska igra. 18.00 Baletna glasba. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.00 Radio Olimpia. 18.15 Umetnost... 18.30 Slavne simfonije. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.30 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Veliki detektivi iz kriminala. 19.20 Za najmlajše: »Vitaminski R faktor«. 20.30 A. Dvorak: Vrag in Katra, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncerti v sodelovanju z deželnimi glasbenimi ustanovami. 19.00 Deset minut z Mino. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 C. Mortari: Oseba, država in vmesne skupnosti. 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.30 »Za pravdo in srce«. Tragedija v petih dejanjih, ki jo je napisal A. Medved.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Simfonična glasba deželnih skladateljev. 19.10 Na počitnice. 19.20 Zbori in folklor. 20.30 Gospodarstvo in delo. 20.45 Vokalno instrumentalni koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 R. Bednarik: Moja srečanja. 19.20 Revija zborovskega petja. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 »Lepa Vida«. Balada.

OBVESTILA

Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici sporoča udeležencem bodočega seminarja v Skofji Loki, da bo seminar trajal od 14. do 23. septembra. Nadalje javlja, da bodo stanovali v hotelu Trans-turist, kjer naj se javijo ob prihodu, 13. septembra popoldne ali zvečer; isti dan bodo že lahko večerjali v hotelu.

Sovodenjski šolski patronat obvešča vse učitelje, ki bi radi imeli pošolski pouk v letu 1972-73 v Sovodnjah, naj vložijo prošnjo na šolski patronat v Sovodnjah do 20. septembra t.l.

Kolonija v Ovaru. Na naši upravi imamo na ogled slike deklic iz slovenske kolonije v Ovaru. Kdor želi, si jih lahko ogleda vsak dan od 9. do 12. ure.

Tabor zamejske mladine. Slovenski kulturni klub v Trstu sporoča, da bo 7. in 8. oktobra v Trstu VI. tabor zamejske mladine. Program bo objavljen kasneje.

Župan v občini Sovodnje ob Soči je razpisal javni natečaj na podlagi naslovov in izpizov za mesto občinskega knjigovodje. Rok za vložitev prošenj zapade 31. oktobra 1972 ob 12. uri. Pogoji: diploma knjigovodje ali trgovskega izvedenca; starost ne pod 18 in ne nad 30 let na dan zapadlosti tega razpisa, razen izjem po zakonu. Ni predpisana nobena starostna meja za tiste, ki so v staležu pri občinskih in pokrajinskih upravah in njihovih konzorcijskih. Podrobnejša navodila dobijo prosilci na občinskem uradu v Sovodnjah.

Nabirka za naše zavode Alojzijeve in Zavod sv. Družine bo v nedeljo 24. septembra pri vseh slovenskih našedih v Gorici in na deželi. Dušne pastirje prosimo, da nabirko oznanijo in priporočijo. Vsem Bog povrni.

Romarjan na Barbano priporočamo zlasti ob prevozu z ladjami kar največ discipline. Zeleti bi bilo, da bi vodja vsakega avtobusa vzel listek za vso svojo skupino, ker je tako najmanj zmešnjave. Ladje bodo na razpolago že pred 7. uro. Zagotovljeno je tudi, da bodo vsi romarji tudi dočasa zopet v Gradežu, da pridejo pravočasno v Videm.

Na Katlnari bo ob 33. obletnici zgraditve kapelice Kraljici miru sv. maša v nedeljo 10. septembra ob 10. uri.